

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200185
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8519200185.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov: V. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, W. K. B. a H.. Q. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2P/21/2019-30 zo dňa 14.02.2019, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

I. Predmet konania

1. Navrhovateľ - otec mal. dieťaťa, sa podaným návrhom domáhal, aby súd dočasne až do právoplatného skončenia vo veci samej, ktoré je vedené pod sp. značkou 4P/17/2018 uložil matke dieťaťa Q. W., rod. W., nar. XX.XX.XXXX zabezpečiť styk s mal. dieťaťom P. W., nar. XX.XX.XXXX tak, že mal. dieťa odovzdá každú páru sobotu o 10.00 hod v W. K. B. na adrese O. XX otcovi mal. dieťaťa V. W. a V. W. otec mal. dieťaťa odovzdá mal. dieťa P. W. matke na adrese O. XX, W. K. Ves v ten istý deň teda každú páru sobotu o 17.00 hod. Preberanie a odovzdávanie mal. dieťaťa bude za prítomnosti asistencie súdom povereného pracovníka, ktorý bude vykonávať dohľad. Prípadne poverený pracovník bude dieťa odovzdávať a preberať na adrese O. XX, W. K. B..

II. R. napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením návrh otca zamietol, žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 324 ods. 1, 2, 3, § 326 ods. 1, 2, § 327, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 336 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 9 Civilného mimosporového poriadku ďalej len „CMP“).

4. Po preskúmaní návrhu a listinných dôkazov dospel súd k záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod a ani potreba bezodkladnej úpravy pomerov u mal. dieťaťa P. W.. Súd sa nestotožnil so skutkovými dôvodmi uvedenými v návrhu navrhovateľa - otca mal. dieťaťa, prijal záver, že nebola osvedčená naliehavosť a bezodkladnosť potreby nariadenia neodkladného opatrenia.

5. Súd poukazuje na to, že otec mal. dieťaťa má právoplatným uznesením súdu sp. zn. 4P/17/2018 zo dňa 06.02.2018 určený styk s mal. dieťaťom. Ten však z vlastnej vôle už dlhodobejšie nerealizuje. Určite je potrebné, aby si dieťa zvykalo na odlúčenie od matky a bol obnovený osobný kontakt otca a syna, na tento krok však je potrebná osobná aktivita otca dieťaťa, a to nielen formálna (dožadovať sa styku súdnou

cestou) ale reálna (osobný kontakt otca so synom, ktorý počnúc od 15.03.2018 mohol realizovať). Odovzdávanie a preberanie mal. dieťaťa by sa malo realizovať pred bydliskom matky, pretože je aj trvalým pobytom mal. dieťaťa. Súd nevidel dôvod na to, aby matke bola uložená povinnosť odovzdávať dieťa priamo otcovi v mieste jeho bydliska v požadovanú hodinu a potom zase od otca dieťa prevziať v ním určenú hodinu, a teda cca 7 hodín stráviť v bydlisku otca kvôli tomu, aby on mohol realizovať svoje stretnutie so synom. Je na otcovi ako si porieši situáciu realizovania styku s dieťaťom, jeho dopravu a pobyt, a to tak, aby to bolo v záujme mal. dieťaťa. Otec mal. dieťaťa takisto žiadal, aby preberanie a odovzdávanie mal. dieťaťa bolo za asistencie súdom povereného pracovníka, prípadne poverený pracovník bude odovzdávať a preberať dieťa. Takýto postup súdu je však možný až v konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, a to až po tom, čo uloženú povinnosť povinná osoba odmieta splniť dobrovoľne.

6. Vo veci bol podaný riadny návrh o úpravu práv a povinností s maloletým, prípadná úprava styku rešpektujúca všetky právne významné skutočnosti sa bude realizovať v konaní vo veci samej. V konaní vo veci samej súd vykonal a vykonáva rozsiahlejšie dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutočného stavu aj nariadením znaleckého dokazovania. Súd návrh otca z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

7. O trovách konania rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

III. Obsah odvolania otca

8. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie otec, v rámci ktorého poukázal opätovne na svoj nepriaznivý zdravotný stav, finančnú situáciu a komplikovanosť dopravného spojenia medzi bydliskom matky a otca, vyžadujúceho viacnásobné prestupy, čo nie je v záujme maloletého. Podľa názoru otca by postupnosť styku mala začať ihneď. Podporne poukázal na znalecký posudok, z ktorého má vyplývať, že maloletý je dlhodobo pod vplyvom matky, ktorá si neželá, aby mal telefonický styk s otcom. Matka v podstate bráni aspoň občasnému kontaktu syna a otca, aj keď len cez telefón, dieťaťu to môže chýbať, ale neodváža sa voči matke reagovať inak ako poslušnosť jej rozhodnutia. Dieťa neprejavuje žiaden vzdor ani nechut' k tomu aby ostal s otcom sám v miestnosti, bez prítomnosti matky, ostáva s ním a ich vzťah je bezprostredný, syn otca neverbálne nijakým spôsobom neodmieta, reaguje na neho primerane a spontánne. Na základe uvedeného navrhol napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP (ďalej aj ako „CMP“), v spojení s ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že napadnuté uznesenie je vecne správne.

10. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Neodkladným opatrením bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otec má v súčasnosti upravený styk s maloletým každú páru sobotu v čase od 10.00 hod. do 16.00 hod s tým, že otec je oprávnený v čase určenom si maloletého prevziať v mieste bydliska matky a v čase určenom maloletého matke odovzdať taktiež v mieste jej bydliska a matka je povinná maloletého prevziať. Konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému nie je právoplatne ukončené.

11. Úvodom je potrebné poznamenať, že o obdobnom návrhu otca o nariadenie neodkladného opatrenia už súdy v minulosti rozhodovali. Z rozhodovacej činnosti odvolacieho súdu je známe, že otec sa skôr podaným návrhom domáhal úpravy styku s maloletým až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Stará Ľubovňa pod spisovou značkou 4P/17/2018 a to tak že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým synom P. W., nar. XX.XX.XXXX každú páru sobotu od 8:00 do nedele 18:00, pričom matka maloletého W. Q., nar. XX.XX.XXXX je povinná maloletého syna P. W. nar. XX.XX.XXXX odovzdať pred bytom otca V. W. na O. ul. č XX, XXX XX v W. K. B. v stanovený čas a otec mal. dieťaťa je povinný si riadne v stanovenú hodinu mal. P. W. riadne prevziať. Otec maloletého dieťaťa je povinný maloleté dieťa v stanovenej hodine riadne a v čas pripraviť a matka je povinná si maloletého

prevziať v stanovenú hodinu pred bytom otca. Tento návrh bol však uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/99/2018-45 zo dňa 12.07.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/16/2018-103 zo dňa 21.08.2018, zamietnutý.

12. V prejednávanej veci sa otec domáha zmeny rozhodnutia, pre úspech v konaní je jeho povinnosťou súdu preukázať podstatnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala prijatie iného právneho záveru. Čo je ale potrebné konštatovať, všetky skutočnosti, ktorými otec odôvodňuje zmenu súčasnej úpravy styku, teda práceneschopnosť, nepriaznivá finančná situácia a komplikovanosť dopravného spojenia boli dané už v čase rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci sp. zn. 4CoP/16/2018. Ten však dospel k záveru o nedôvodnosti uloženia povinnosti matke maloletého syna P. W. nar. XX.XX.XXXX odovzdať pred bytom otca V. W. na O. ul. č XX, XXX XX v W. K. B. v stanovený čas a po ukončení styku si maloletého prevziať v stanovenú hodinu pred bytom otca.

13. Keďže súd dbá, aby sa v rovnakých prípadoch nerozhodovalo odlišne a otec v konaní podstatnú zmenu pomerov oproti rozhodovaniu odvolacieho súdu vo veci sp. zn.: 4CoP/16/2018 nepreukázal, považuje odvolací súd, v zhode s názorom súdu prvej inštancie, návrh za nedôvodný.

14. Pre zadostučinenie spravodlivosti v prejednanom prípade, odvolací súd nad rámec uvedeného konštatuje, že od februára 2018 styk otca s maloletým neprebíhal z dôvodu práceneschopnosti otca. Tento stav pretrváva dodnes, otec má povolené denné vychádzky v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. a v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod.. Značná vzdialenosť medzi bydliskami rodičov, komplikované dopravné spojenie a nepriaznivá finančná situácia otcovi údajne znemožňuje riadny výkon styku.

15. Podľa článku 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv (ďalej len "Dohovor") nemôže štátny orgán do výkonu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zasahovať s výnimkou prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

16. Z citovaného článku Dohovoru vyplýva vnútroštátnym orgánom pozitívny záväzok prijatie všetkých opatrení, smerujúcich k rozvoju rodinného putá a umožnenia styku rodiča s dieťaťom. Za výsledok realizácie styku však vnútroštátne orgány nezodpovedajú, ak vyvinuli náležitú starostlivosť k tomu, aby sa styk rodiča s dieťaťom uskutočnil, bránia mu však okolnosti na strane dotknutých subjektov.

17. Odvolací súd je toho názoru, že pre zachovanie rodinného putá medzi otcom a maloletým boli vykonané vhodné opatrenia. Otec má neodkladným opatrením upravené právo styku s maloletým, nevykonáva ho však z dôvodov existujúcich na jeho strane. Je potrebné poznamenať, že možnosť rodiča stretávať sa s maloletým dieťaťom je súčasťou jeho rodičovských práv. Je ponechané na vôli otca, do akej miery bude svoje rodičovské práva v rámci súdom stanovenej úpravy styku vykonávať.

18. K poukazom otca na závery znaleckého posudku, ktorým otec preukazoval pozitívne citové väzby medzi ním a maloletým, odvolací súd uvádza, že styk otca s maloletým je v súčasnosti upravený neodkladným opatrením.

19. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne; z tohto hľadiska je potrebné skúmať aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

20. Dočasnou úpravou styku súdy zohľadnili pozitívne väzby medzi otcom a maloletým, pri nariaďovaní neodkladného opatrenia však boli viazané povahou tohto inštitútu, ktorý sleduje bezodkladnú úpravu pomerov medzi účastníkmi konania v nevyhnutnej miere, v prejednanom prípade pre zachovanie rodinného putá medzi otcom a maloletým. Odvolací súd je toho názoru, že súdom upravený rozsahu

styku vytvára priestor pre naplnenie účelu neodkladného opatrenia, bez potreby jeho ďalšieho rozšírenia. Reálnosť jeho naplnenia však spočíva na vôli otca vykonať všetky možné opatrenia pre jeho uskutočnenie.

21. V právnej veci starostlivosti súdu o mal. P. W. súčasne prebieha konanie vo veci, v rámci ktorého sa vykonáva rozsiahle dokazovanie, za účelom zistenia spravodlivej úpravy styku s maloletým, ktorá bude dbať na rodičovské práva otca, ale predovšetkým zohľadní najlepší záujem maloletého. Povinnosťou súdu v konaní vo veci samej bude vyrovnať sa dôkladne s tvrdenými prekážkami na strane otca, ktoré mu podľa jeho subjektívneho presvedčenia bránia styk so synom realizovať. Vo veci je potrebné rozhodnúť a nastoliť s konečnou platnosťou podmienky a režim stretávania sa otca so synom.

22. Za súčasného stavu však odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).